

Universitätsbibliothek Paderborn

**Svmma Totivs Theologiæ S. Thomæ Aqvinatis, Doctoris
Angelici Ordinis Prædicatorum**

Svpplementvm Tertiæ Partis

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Romae, 1619

Vtrum expiat continue de peccato dolere? 2

urn:nbn:de:hbz:466:1-38817

quandam infinitatem: vnde & contritio semper debet manere; nec est inconueniens, si remoto postea remaneat prius.

ARTIC. II.

Vtrum expedit continue de peccato dolere?

AD secundum sic proceditur. Videtur, quod non expedit continuè de peccato dolere. Expedit enim quandoque gaudere: ut patet Philip. 4. super illud, Gaudere in Domino semper: dicit glos. *quod necessarium est gaudere. Sed non est possibile simul gaudere & dolere. Ergo non expedit continuè de peccato dolere.

¶ 2 Præterea, Illud quod est de se malum & fugiendum, non est assumendum nisi quatenus est necessarium, ut medicina ad aliquid: sicut patet de virtute & sectione vulneris. Sed tristitia de se malâ est, vnde dicitur Eccles. 30. Tristitiam longe expelle à te: & subditur causa, Multos enim occidit tristitia, & non est utilitas in illa. Hoc etiam Philosophus dicit in 7. Ethicorum, & 10. * Ergo non, *l. 7. t. 13
debet amplius dolere de peccato, nisi quatenus sufficit ad peccatum delendum. Sed statim post primam contritionis tristitiam peccatum deletum est. Ergo non expedit ulterius dolere.

¶ 3 Præterea, Bernardus dicit, Dolor bonus est, si continuus non sit: mel enim absynthio est adnescendum. Ergo videtur quod non expedit continuè dolere.

SED contra est, quod *Augustinus dicit, Semper doleat pœnitens, & de dolore gaudeat.

¶ 4 Præterea, A&us, in quibus consistit beatitudo, expedit semper continuare quantum possibile est. Sed huiusmodi est dolor de peccato: quod patet Matth. 5. Beati qui lugent. Ergo expedit dolorem, continuare quantum possibile est.

RESPONDEO dicendum, quod hæc est conditio in actibus virtutum invenia, quod non potest in suis accipi superfluum & diminutum: ut in 2.*Ethic. fin.

14

Glossa op
din. ibid.

In lib de
vera &
falsa Pœ
nit. t. 13.
in fin. t. 4
& Mag.
4. sent. d.
14 §. A
in fin. de
pœni. d. 3

c. 5.
*c. 6. cir.
fin.

D 3 pro-

probatur: vnde cum contritio (quantum ad id est displicentia quedam in aperitu rationis) sit de pœnitentiæ virtutis, numquam potest ibi esse penitentia. Et sicut nec quantum ad intensionem, ita quantum ad durationem: nisi secundum quod unius virtutis impedit actum alterius magis nequam pro tempore illo. Vnde quantumcumque huius continet in actionibus huius displicantur esse possit, magis, & melius est, dummodo actionibus aliarum mentem vacer suo tempore, secundum quod oportet. Ergo passiones possunt habere superfluum & diminutum & quantum ad intensionem, & quantum ad durationem. Et ideo sicut passio doloris, quam voluntas assilio debet esse moderate intensa: ita debet moderari durare, ne si nimis duret, homo in desperatione: quipusillanimitatem & huiusmodi via labatur.

Ad primum ergo dicendum, quod gaudium stria causatur per dolorem contritionis, non autem usq[ue] ad diuinum quod de Deo est: quia habet ipsum dolorus, qui pro materia.

Ad secundum dicendum, quod illud Eccles. tristitia seculi loquitur: & Philosoph. loquitur anima tristitia, quæ est passio, qua moderate vredum sentitur secundum quod expedit ad finem, ad quem optinetur.

Ad tertium dicendum, quod Bernardus loquitur de dolore, qui est passio.

A R T I C. III.

Vtrum etiam post hanc vitam anime de peccatis conterantur?

Ad tertium sic proceditur. Videlur, quod est causa. Ad post hanc vitam animæ de peccatis conteratur. Amor enim charitatis displicantiam de peccatis sumatur. Sed post hanc vitam manet in animabus temeritas, & quantum ad actum, & quantum ad habitum. Abear Quia charitas numquam excidit, ut dicitur ad Corinth. 13. Ergo manet displicantia de peccatis commisso, quæ essentialiter est contritio.

¶ 2 Prae-